

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6117206072
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6117206072.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov Mgr. Dušana Ďuriana a JUDr. Ľubomíra Šablu ako členov senátu, v právnej veci žalobcu: F. A., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom W. XXXX/XX, XXX XX A. A., zast.: Podhorský & Partners, s. r. o., so sídlom Ventúrska 1, 811 01 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 46 962 000, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO: 47 233 516, v konaní o zaplatenie 465,57 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 16Csp/66/2017 - 87 zo dňa 04. októbra 2017 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu, ktorou sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 465,57 Eur titulom bezdôvodného obohatenia spolu s úrokom s omeškania vo výške 5 % ročne od 14. 03. 2017 do zaplatenia zamietol (prvý výrok) a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (druhý výrok).

2. Z obsahu spisu a odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplýva, že súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca ako spotrebiteľ uzavrel so žalovaným ako dodávateľom a veriteľom dňa 29. 05. 2009 zmluvu o revolvingovom úvere, na základe ktorej žalovaný poskytol žalobcovi sumu 1 251,88 Eur, žalobca zaplatil žalovanému sumu 1 717,45 Eur. Rozdiel medzi týmito sumami vo výške 465,57 Eur si žalobca uplatnil titulom bezdôvodného obohatenia, pričom v konaní tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení, jeho výške a o tom, že sa na jeho úkor obohatil žalovaný sa dozvedel z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014, v ktorom konaní si žalovaný v pozícii žalobcu uplatňoval voči žalobcovi v pozícii žalovaného peňažné nároky z predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia, mal za to, že žaloba je neurčitá a nezrozumiteľná, nakoľko žalobca v nej nešpecifikoval, kedy k bezdôvodnému obohateniu, resp. jeho jednotlivým čiastkam došlo, len všeobecne uvádza, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, čím by mohlo dôjsť k určeniu začiatku aj konca premlčacej doby v podstate kedykoľvek. Žalobca proti tomu namietal, že námietka premlčania vznesená žalovaným je neurčitá a nie je z nej zrejmé, kedy podľa žalovaného začala plynúť premlčacia doba. Navrhol vykonanie dokazovania súdnym spisom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/138/2014 na podporu svojich tvrdení o bezdôvodnom obohatení. Na to žalovaný uviedol, že trojročná objektívna premlčacia doba začala plynúť dňom 08. 01. 2013, kedy bolo poukázané zo strany žalobcu žalovanému prvé plnenie nad rámec istiny a žaloba bola podaná až dňa 16. 03. 2017, preto podľa žalovaného uplynula tak trojročná objektívna, ako aj dvojročná subjektívna premlčacia doba. Žalobca s týmto nesúhlasil a mal za to, že obe premlčacie doby začali plynúť až od právoplatnosti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014. Žalovaný

poukázal na to, že predmetný rozsudok nenadobudol právoplatnosť a bol zrušený uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/245/2016 - 70 zo dňa 16. 04. 2015 z dôvodu späťvzatia žaloby žalovaným (v danom konaní v postavení žalobcu) po vyhlásení rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014 skôr, ako tento nadobudol právoplatnosť.

3. Súd prvej inštancie mal za to, že žalobca neunesol dôkazné bremeno o tom, či bola žaloba v dôsledku premlčania podaná včas a na základe námietky premlčania a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/251/2016 zo dňa 28. 02. 2017, ktoré predložil žalovaný na podporu svojej námietky, súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, zmätočnú, nakoľko sa v žalobe žalobca vyhýbal dátumom, pretože si bol vedomý možnosti premlčania nároku.

4. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“), nakoľko plný úspech vo veci mal žalovaný.

5. Proti rozsudku súdu prvej inštancie v celo rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a v dôsledku toho jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že nedostatočne špecifikoval svoj nárok, mal za to, že ho špecifikoval detailne. Podľa neho žalovaný používal aj v iných úverových zmluvách uzatváraných so spotrebiteľmi nekalé obchodné praktiky, zmluvy neobsahovali správny údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov, čo podľa žalobcu predstavuje systematické úmyselné konanie a bezdôvodné obohacovanie žalovaného na úkor spotrebiteľov, preto podľa žalobcu je objektívna premlčacia doba desaťročná, nie trojročná. Žalobca tvrdil, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014 a napokon žalovaným vznesenú námietku premlčania považoval za výkon práva v rozpore s dobrými mravmi.

6. Žalobca preto navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu. Zároveň si uplatnil náhradu trov konania.

7. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu doručenému mu dňa 23. 02. 2018 nevyjadril.

8. Krajský súd ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalobcu podľa § 34 C. s. p., po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. dospel k názoru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie z nasledovných dôvodov:

9. Každú stranu sporu zaťažuje povinnosť tvrdenia a v prípade, že jej skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporu sporné aj dôkazná povinnosť. Strana sporu, ktorá námietku premlčania vznáša, (t.j. v tomto prípade žalovaný) je povinná tvrdiť skutkové okolnosti, pre ktoré považuje nárok za premlčaný, t. j. je povinná uviesť, kedy došlo k bezdôvodnému obohateniu, keď tvrdí, že uplynula trojročná objektívna premlčacia doba a kedy sa podľa nej protistrana dozvedela o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a že sa obohatil žalovaný. Žalovaný v konaní len tvrdil, že k bezdôvodnému obohateniu došlo 08. 01. 2013, kedy žalobca poukázal žalovanému prvé plnenie nad rámec istiny poskytnutej žalovaným. Žalobca toto skutkové tvrdenie poprel a navrhol vykonanie dokazovania o bezdôvodnom obohatení, t.j. aj o tom, kedy k nemu došlo obsahom spisu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/138/2014. V spise sa nachádza aj karta klienta, z ktorej vyplývajú okrem iného aj dátumy jednotlivých úhrad. Nemožno teda konštatovať, že by žalobca nedostatočne špecifikoval, kedy podľa neho došlo k bezdôvodnému obohateniu. Ohľadne dátumu skutočnej vedomosti žalobcu o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu zostali taktiež skutkové tvrdenia strán sporu spornými. Žalobca tvrdil, že sa o tom dozvedel z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014, žalovaný v tejto súvislosti poukázal na to, že na uvedený rozsudok nemožno prihliadať, pretože bol zrušený a nenadobudol právoplatnosť, nestal sa tak právne záväzným. To však podľa odvolacieho súdu nič nemení na tom, že aj z neprávoplatného rozsudku mohol najneskôr žalobca nadobudnúť skutočnú vedomosť o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu, v akej výške a že sa na jeho úkor obohatil žalovaný. Týmto dátumom je v danom prípade deň doručenia rozsudku žalobcovi, ktorý nebol prítomný na pojednávaní, t.j. 27.

10. 2014. Je na žalovanom, aby tieto skutkové tvrdenia žalobcu vyvrátil a preukázal, že žalobca túto vedomosť nadobudol už skôr.

10. Ak podľa súdu prvej inštancie boli skutkové tvrdenia žalobcu neúplné, mal postupovať v súlade s § 129 C. s. p., t.j. vyzvať žalobcu na doplnenie skutkových tvrdení, prípadne postupovať podľa § 150 ods. 2 C. s. p., t.j. požiadať žalobcu o doplnenie rozhodujúcich skutočností o bezdôvodnom obohatení. Rovnako ak považoval námietku premlčania za neurčitú, taktiež mohol aj vo vzťahu k žalovanému uplatniť postup podľa § 150 ods. 2 C. s. p. To, že žaloba je zmätočná, nie je dôvodom na zamietnutie žaloby. Na posúdenie dôvodnosti vnesenej námietky premlčania musí mať súd ustálený počiatok plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej doby, až potom je rozhodujúca jej dĺžka, preto súd prvej inštancie nemohol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť ani s odkazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 12Co/251/2016 zo dňa 28. 02. 2017, ktorý sa zaoberal otázkou, či v obdobnom prípade je objektívna premlčacia doba troj- alebo desať ročná.

11. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/138/2014 - 35 zo dňa 10. 10. 2014 vyplýva, že súd považoval za dôvod vzniku bezdôvodného obohatenia prioritne neuzavretie zmluvy o revolvingovom úvere v súlade s kontraktčným procesom upraveným v Občianskom zákonníku, mal teda za to, že k uzavretiu zmluvy nedošlo. Na neuzavretí úverovej zmluvy zrejme žalovaný úmysel nemal, keď sa na jej základe domáhal v konaní sp. zn. 13C/138/2014 peňažného plnenia. Len podporne súd argumentoval nesprávnym a zmätočným údajom o RPMN, v čom vidí žalobca úmyselné konanie žalovaného. Aj keď uvedený rozsudok v dôsledku jeho zrušenia nie je právne záväzný, nevylučuje to, že súd prvej inštancie v novom rozhodnutí dospeje k rovnakému právnomu názoru ohľadne dôvodu vzniku bezdôvodného obohatenia. Navyše z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 238/2017 zo dňa 18. 10. 2018 vyplýva, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). Je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne právne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo. Až po správnom určení okamihu, kedy k obohateniu došlo, je možné pristúpiť ku skúmaniu zavinenia veriteľa, pričom dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu. Žalobca musí preukázať, že v čase kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor. V prípade nepreukázania úmyslu žalovaného (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna lehota.

12. V súlade s § 391 ods. 3 C. s. p. odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní doplniť dokazovanie navrhnutým dôkazom - spisom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 13C/138/2014, prípadne ak to považuje za potrebné, vyzvať strany sporu na doplnenie skutkových tvrdení ohľadne dátumu vzniku bezdôvodného obohatenia a dátumov počiatku plynutia objektívnej a subjektívnej premlčacej doby.

13. Nakoľko od výsledku sporu a pomeru úspechu strán sporu vo veci samej je závislý výrok o náhrade trov konania, odvolací súd v zmysle § 389 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 379 písm. a) C. s. p. zrušil aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o náhrade trov konania. O trovách konania pred súdom prvej inštancie a odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v súlade s § 396 ods. 3 C. s. p. v novom rozhodnutí.

14. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).